

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur dirçəliş yolundadır

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur yenidən qurulur, Prezident İlham Əliyevin dedi-yi kimi, cənnətə çevrilir. Üç onillik ərzində bu torpağın qoynuna erməni vandallarının vurduğu yaralar genişmiqyaslı və vüsətli tikinti-quruculuq işləri ilə sağalmaqdadır.

Vaxtilə yurddan didərgin salınan, bu yerləri göz yaşları ilə tərk etmək məcburiyyətində qalan sakinlər də dövlətə minnətdarlıqlarını bildirərək, şəhidlərə Allahdan rəhmət diləyərək, qazilərə sağlamlıq arzulayaraq öz kənd və şəhərlərində tikilmiş yeni evlərinə köçürlər.

Bu gün Qarabağ və Şərqi Zəngəzur həm də qonaq-qaralıdır. Bir çox dövlətlərin rəhbərlərindən adi səyahətçilərdək yüzlərlə insan indiyədək bu geniş quruculuğun və Böyük qayıdışın şahidi olub. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur həтта mötəbər beynəlxalq tədbirlərə evsahibliyi edir.

Biz işğal nəticəsində viran qalmış yaşayış məntəqələrini özümüz bərpa edirik, torpağımızı özümüz dirçəldirik, Prezidentimizin sözləri ilə desək, heç kəsdən kömək istəmədən, heç kəsdən bir manat belə almadan...

Bütün bunlar dostlarımızı çox sevindirir. Onlardan elələri də var ki, obrazlı ifadə etsək, bu əzəmətli quruculuğa bir kərpic qoymaqla bizə dost, qardaş olduqlarını bir daha təsdiqləmək istəyirlər.

Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev qazax xalqı adından Füzuli şəhərində tikilən Kurmanqazı adına Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzinin açılışı zamanı Qarabağda dost, qardaş izini əbədləşdirmək istəyənlərin sanki hamısının fikrini ifadə edərək deyib: "Bu, bizim Azərbaycan xalqına səmimi hədiyyəmizdir. Bilirəm ki, Azərbaycanın potensialı böyükdür və Siz özünüz də bütün bunları edə bilərsiniz, amma biz həmişə qardaşlıq hisslərimizi ifadə etməliyik və belə maddi formada".

Yeri gəlmişkən, sözügedən mərkəz 2024-cü il martın 12-də açıldı. 1,5 hektar ərazidə yaradılıb. Obyektin tikinti sahəsi 2700 kvadratmetrdir. İkimərtəbəli bina 600 uşağın bir neçə növbədə məktəbdənkənar təhsil alması üçün hər cür şərait yaradılıb. Burada mühazirə zalı, şahmat və kulinariya sinifləri, incəsənət və heykəltaraşlıq studiyası, xoreoqrafiya və idman zalı, səsyazma kabineti, musiqi və vokal sinfi, foto-videomontaj, veb-dizayn və robototexnika kabinetləri, akt zalı, 3D modelləşdirmə sinfi var. Mərkəzdə IT-startaplara və Azərbaycanın milli mədəniyyətinə, o cümlədən xalçaçılıq sənətinə xüsusi diqqət yetirilir.

Bir qədər də əvvələ qayıdaraq xatırlayaq ki, hələ 2022-ci il okt-

yabrın 20-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Cəbrayıl rayonu ərazisində "Azərbaycan-Türkiyə Beynəlxalq Meşə Təlim Mərkəzi", "Ağıllı Tingçilik" və "Dostluq Meşəsi" Kompleksinin təməlini qoymuşlar. Kompleks üçün iki ölkə mütəxəssisləri birlikdə rayonun Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut yolunun ətrafında 40 hektar ərazi seçilmişdir. Layihə özündə üçmərtəbəli Meşə Təlim Mərkəzində konfrans zalı, təlim otaqları, qonaq evi, ikimərtəbəli inzibati bina, laboratoriya, yeməxana, "Ağıllı Tingçilik" və "Dostluq Meşəsi" yaradılmasını ehtiva edir.

"Ağıllı Tingçilik"də qabaqcıl texnologiyalar əsasında istixanalar, toxum saxlama mərkəzi, qapalı kök sistemli ting istehsal sa-

hələri, köçürmə sahələri, kölgələndirmə, soyuducu, qablaşdırma və gübrə anbarları, ting tədarük mərkəzi, təlim zonası, maşın və traktor təlim parkları inşa ediləcək. Burada il ərzində yerli iqlim şəraitinə uyğunlaşdırılmış 2 milyon müxtəlif ting yetişdirilərək Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının meşə fondu torpaqlarında meşələrin salınmasında və yaşıllaşdırma işlərində istifadə olunacaq.

Dost və qardaş Özbəkistan isə işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə əvvəlcə məktəb tikdi. Füzuli şəhərindəki Mirzə Uluqbəy adına 1 nömrəli tam orta məktəbin açılışını 2023-cü il avqustun 23-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev etdilər.

Xankəndidə indi artıq həm də Azərbaycan-Özbəkistan birgə müəssisəsi - "Business JV" tipli fabriki fəaliyyət göstərir. Fabrikdə müxtəlif növ parçadan 150 çeşiddə kişi, 300 çeşiddə qadın və 150 çeşiddə uşaq geyimləri istehsal olunur.

Hazırda müəssisə hər gün 2500 ədəd müxtəlif trikotaj məhsulları buraxır və bu rəqəmin 10 minə çatdırılması nəzərdə tutulur. Gələcəkdə kişi köynəklərinin, xüsusi təyinatlı və hərbi geyimlərin istehsalı planlaşdırılır. Məhsulların 80 faizinin müxtəlif ölkələrə ixracı həyata keçiriləcək. Layihənin ilkin mərhələsi üzrə peşəkar təlim keçmiş 250 nəfər işçi çalışır. Ümumilikdə müəssisədə 500 iş yeri yaradılacaq. Əsasən işğaldan azad edilmiş ərazilərə qayıdan və ətraf

rayonlarda yaşayan vətəndaşlar işlə təmin olunurlar.

Cari ayın əvvəlində dövlətimizin başçısı və Xankəndi şəhərində İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (ECO) 17-ci Zirvə görüşündə iştirak edən Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev fabrikə gələrək müəssisənin fəaliyyəti ilə tanış oldular.

Zirvə görüşündə Qırğız Respublikasının Prezidenti də iştirak edirdi. Tədbirdən bir gün əvvəl bu dost ölkənin dövlət başçısı Sadır Japarov Prezident İlham Əliyevlə birlikdə Ağdam rayonunun Xıdırlı kəndinin 1-ci mərhələsinin açılışında iştirak etdilər. Elə həmin gün eləcə də Ayköl Manas adına Xıdırlı kənd tam orta məktəbinin açılışı oldu.

Prezident İlham Əliyev burada kəndin sakinlərini salamlayaraq

dedi: "Qarabağın bərpası və dirçəlişində göstərdiyi köməyə görə sizin adınızdan və bütün keçmiş köçkünlərin adından əziz Qardaşım, Qırğızıstan Prezidenti Sadır Nurqojoyev Japarov minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Sadır Nurqojoyevçinin təşəbbüsü ilə bu regionun hazırda ən böyük yaşayış məntəqəsi olan Xıdırlı kəndində gözəl məktəb tikilib. Bu gün biz ona baxış keçirdik və rəsmi şəkildə açdıq. Məktəbə Ayköl Manasın adı verilib. Bildiyiniz kimi, "Manas" qırğız xalqının dastanıdır, qırğızların ruhunu təəcəssüm etdirir".

İşğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə keçən ilin may ayında Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenko da olub. Şuşada və Füzulidə gedən geniş quruculuqdan çox məmnun qalıb. Bir dost kimi bu yerlərə əliboş gəlməyib. İndi bölgənin kənd təsərrüfatında Belarus istehsalı olan traktorlar görülmə işlərə dəstək verir. Hədiyyə kimi gətirilən avtobus da sakinlərə görəklidir.

Macar dostlarımız da nailiyyət-lərimizə ürəkdən sevinirlər və yalnız bununla kifayətlənmirlər. Macarıstan şirkətləri işğaldan azad olunmuş ərazilərdə aparılan tikinti işlərində fəal iştirak edirlər. Cəbrayılın Soltanlı yaşayış məntəqəsindəki tikinti işləri macar şirkətləri tərəfindən həyata keçirilir.

Azərbaycanda ən iri neft, qaz və ixrac layihələrinin əməliyyatçısı olan BP isə Cəbrayıl rayonunda SOCAR-la (Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti) birlikdə "Şəfəq" adlı böyük bir günəş-elektrik stansiyası tikir.

Tezliklə bu cür misalların sayı daha da artacaq. Azərbaycanın Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru yenidən dirçəldərək cənnətə çevirməsi dostlarımızın ürəyini dağa döndərəcək, bizi gözügötürməyənlər isə bu əzəmətə baxıb görk olacaqlar.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"